

A könyvankéntok szervezésének kérdéséhez

Árdó Máriának »A Könyvtáros« áprilisi számában megjelent cikke az olvasómozgalmak egyik legnépszerűbb formájával, az úgynevezett *könyvankénttal* is foglalkozik, amit olykor könyvismertetésnek vagy olvasóértékelésnek is neveznek. Az Állami Gyermeklélektani Intézet ifjúsági irodalommal foglalkozó munkacsoportja keretében hosszabb idő óta figyelem a könyvankéntokat, elsősorban természetesen azokat, amelyeket az ifjúságnak rendeznek. Egyre halmozódó tapasztalati anyagunkból csupán néhány olyan kérdésre szeretném felhívni a figyelmet, amelyek megvitatását fontosnak és sürgősnek tartom.

A könyvankéntok legfőbb célja az olvasás iránti érdeklődés felkeltése, ébrentartása és fejlesztése, valamint egyes irodalmi alkotások mélyreható megbeszélése. A tapasztalat azt mutatja azonban, hogy a könyvankéntok nem mindig felelnek meg ennek a követelménynek. Sok könyvanként meghallgatása alkalmával az volt a benyomásom, hogy az semmivel sem gazdagította a résztvevőket, sőt olykor sokakban határozottan bizonyos ellenérzést keltett a könyvankéntokkal szemben. Sok könyvanként magán hordja annak a jeleit, hogy csak bizonyos felülről jövő rendelkezésnek igyekszik eleget tenni, az ankét igazi, belső értékét pedig elenyésző szempontnak tekintik a szervezők. Sok ankét egészen formálissá válik, s a rendezők megalégszenek a jelenthető adatok mutatóságával. Ez pedig aligha szolgálja eredményesen az értékes ankétformák kialakítását.

Az ankétok formálissá, s így értéktelenné, sőt olykor károsá válásának nagyszámú oka közül két csoportot kell különösen figyelemmel kísérnünk. Az egyik hibacsoport az ankétvezető személye, a másik az ankétszervezés kérdései köré csoportosítható, bár bizonyos szempontból már az ankétvezető személyének kiválasztása is a szervezés körébe tartozik.

Nem mindenki alkalmas ankétvezetésre. Ifjúsági ankétvezetésre pedig még azok közül sem való mindenki, akik felnőtteknek jó sikerült ankétokat tudnak tartani. Az sem elég biztosíték, ha az illető maga jó olvasó, és maga számára jól fel tudja dolgozni olvasmányait. Sőt azt sem mondhatjuk, hogy minden író alkalmas arra, hogy saját könyvét jól megbeszélje az olvasóközönsséggel, különösen az ifjúsággal. Az

ilyen próbálkozások nem egyszer szinte kínos erőlködésekké válnak, amelyek nem szolgálják eléggé a könyvankéntok elé tűzött célokat. Bizonyos rátermettség, pedagógiai készség, sőt mesterségbeli gyakorlat kell ahhoz, hogy az ankétvezető érdeklődéssel figyelő közösséget tudjon teremteni az egybegyűlt hallgatókból.

Sok esetben az a baj, hogy a felkért ankétvezető nem ismeri pontosan a feladatát, amiből azután kínos helyzetek kerekednek. Van olyan ankét, amelyen az ankétvezető azzal kezd, hogy utolsó percben tudta meg, hogy neki ankétot kell vezetnie. A könyv nem él benne friss élményként s csak valami halvány benyomás emlékek alapján beszélget róla. Voltam olyan könyvankéton, amelynek előadója elejétől végig soha el sem olvasta, vagy csak felületesen olvasta el azt a könyvet, amelyről beszélnie kellett. Így a résztvevők kérdéseire természetesen nem tudott megfelelő válaszokat adni. Hallottam olyan ankétokat, amelyeknek vezetői becsületesen elolvasták ugyan a meg tárgyalandó könyvet, de nem tudtak vele s a hallgatósággal mit kezdeni és az egész ankét a kímélődások sorozataként hatott. Sokszor volt azonban alkalmam részt venni olyan ankétokon is, amelyeken az ankétvezető pontosan ismerte a meg tárgyalásra kitűzött könyvet, annak minden történelmi, társadalmi vonatkozását, teljesen tisztában volt az ankét feladatával s egész munkáját összhangba tudta azzal hozni, már a készülőkor tisztában volt hallgatóközönsége összetételével, életkorával, olvasottságának fokával, meg volt benne a hallgatóközönsséggel való kapcsolatteremtés adottsága, s ennek következtében elejétől fogva érdekesítő, a szükséges problémákat jól kidomborító, valóban a célnak megfelelő ankétokat tudott tartani.

Nem szabad tehát figyelmen kívül hagyni az ankétvezető személyével kapcsolatos következményeket, mert különben veszélyeztetnünk az ankét sikerét s általában nyírbáljuk az ankétok hiteltét, tekintélyét. Határozottan komoly mulasztásnak kell tekintenünk azt, hogy bár már évek óta ezer és ezer ankétot szerveznek hazánkban is, s bár egyre szaporodik az ankéttartók száma, tudommal mindeztideig még nem történtek megfelelő lépések az ankétvezetők képzése, vagy csak a legfontosabb ankétkövetelményekről való felvilágosítása terén sem. Arról sem tudok, hogy az ankétvezetéssel évek óta gyakorlatilag rendszeresen foglalkozó szervek alkalmat teremtettek volna az an-

kétvezetés problematikájának alapos megvitatására, a legfontosabb elvek leiszögezésére. Jó volna, ha illetékesek mielőbb megteremténék ennek a lehetőségét.

A könyvankétok legveszélyesebb hibái rendszerint a helytelen szervezésre vezetnek vissza. A szervezés munkája két természetes szakaszra oszlik. Az egyik az előkészítés, a másik a lebonyolítás. Mind a kettőnek zavartalanul kell lejátszódnia ahhoz, hogy az ankét valóban jól sikerüljön. Az előkészítés során félreérthetetlenül meg kell állapítani az ankét tárgyát és célját, a hallgatóközönség összetételét, létszámát s biztosítani kell legalább is viszonylagos homogeneitását. Mindezekről idejében tájékoztatni kell az előadót, hogy az konkrét feladatnak megfelelően készülhessen elő az ankétra. Az ankét céljához és a hallgatóközönséghez való alkalmazkodás annyira fontos, hogy ezt a szempontot a szervezésnek már az előadó személynének kiválasztásánál is nagyon gondosan kell mérlegelnie. Az elengedhetetlenül szükséges alkalmazkodásra képtelen előadót még ma meglévő kvalitásai mellett sem tanácsos ankétvezetésre megkérni.

A szervezésnek aktív hallgatóközönségre kell gondoskodnia, vagyis olyanról, amelynek legalább egy része ismeri a könyvet s így könnyen bele tud kapcsolódni az ankéton kialakuló megbeszélésbe. A részvevő hallgatóközönség előkészítésének fokát teljes mértékben az ankét céljának kell megszabnia. Ha ez a cél egyszerűen egy könyvújdomság ismeretése, a közönség érdeklődésének felkeltése, akkor a közönség tulajdonképpen előkészítése szinte teljesen elmaradhat. Ha azonban a könyv mélyreható esztétikai jellemzéséről és eszmei modernizációjának mérlegeléséről van szó, akkor feltétlenül szükséges az, hogy erről ne csak az előadó, hanem a közönség is idejében tudomást szerezzen. Jó ha az első hozzászóló is biztosítva van. A »kis előadásoknak« is beillő »hozzászólások« előre való kidolgozása, sőt írásbafoglalása, majd felolvasása azonban a legtöbb esetben megzavarja a könyvankét természetes légkörét és a túlrendezés hibájának tekintendő.

A közönségszervezés sokszor figyelmen kívül hagyott szempontja az, hogy a hallgatószágban feltételezhető legyen a könyv, a kitűzött tárgy iránti érdeklődés, vagy legalább is fogékonyság.

Sok ankétra szinte vaktában szedik össze a közönséget. Ennek következménye az, hogy némelyik ankéton alig van annyi hallgató, amennyinek érdemes megtartani a könyvismertetést. Mások pedig az teszi hatásatlanná, vagy éppen negatív hatásúvá az ankétot, hogy annyian gyűlnek össze,

hogy már egyszerűen az óriási létszám miatt sem lehet eredményes ankétot tartani. Egy ifjúsági ankét alkalmával például, amikor a közönségszervezés szintén tervszerűtlenül történt, kétszerannyi általános iskolás gyermek gyűlt össze, mint amennyi a terembe egyáltalán befért. Egy ankétszervező úgy oldotta meg a problémát, hogy a kintrekedteknek megígérte, hogy nyomban az ankét befejezte után újra megismétlik azt. Ez meg is történt, de még így sem lehetett az ankét eredményesnek mondani, mert a kivülmaradtak nagy lármát csaptak s a terembe bejutottak többsége sem láthatta a osaléteknék szánt vetítést, a nagy tolongásban pedig leszaggatták a falakról az értékes kiállítási anyagot. Természetes, hogy a tervszerű szervezéssel minden ilyen hibát el lehet és el is kell kerülni.

Lássunk most még egy tanulságos esetet, amely együtt mutatja a szervezés több hibáját, formalizmusát.

1953-ban egy általános iskolás tanuló értesítő könyvecskéjében olvastam egy szülőkhöz írt meghívót, amelyben közölték, hogy egy könyvtáriók »műsoros ifjúsági ankétot rendez«, amelyre a szülőket is meghívja az iskola. A gyermek, akinek füzetébe be volt írva a közlemény, nem tudott arról, hogy mi lesz a megbeszélés tárgya. Elmentem az ankétra, amelyre összegyűlt vagy 80 általános iskolai leány, vagy 10 gimnazista fiú, mintegy 10 pedagógus és körülbelül 15—20 szülő. Első pillantásra látszott, hogy a közönség teljesen vegyes, s mindjárt tudtam, hogy az előadónak igen nehéz feladattal kell megbirkóznia. Az előadó egy kiadóállalat szerkesztőségi munkatársa volt, aki meglepődve közölte velem azt, hogy mikor őt az előadás megtartására megkérték, azt mondták neki, hogy szülők és pedagógusok előtt kell beszélnie az ifjúsági irodalom problémáiról. Az előadó úgy készült előadására, hogy áttanulmányozott a kérdéssel foglalkozó három tanulságos szovjet cikket és a bennük felvetett problémákat akarta megtárgyalni a szülőkből és pedagógusokból álló közönséggel. Nagy volt a zavara, mikor meglátta a tekintélyes számú gyermekserveget. Az előadó, természetesen, nem állhatott elő azzal, amivel készült. Rögtönöznie kellett egy olyan előadást, ami adjon valamit a gyermekeknek, de a felnőtteknek is. A feladat nehéz volt. Megoldása sem sikerült, alig is sikerülhetett. Sem a felnőttek, sem a gyermekek nem kapták meg azt, amit vártak. A hirdetésben megígért műsor egyáltalában szóba sem került. Az is bonyolította a helyzetet, hogy az »ankétot« a pedagógusok előtt mint pedagógus szakszervezeti előadást hirdették meg, s elsősorban a magyar szakos pedagógusokat szólították fel, hogy néhány irodalomkedvelő gyermekkel jelenjenek meg

azon. Csak a helyszínen derült ki, hogy a többféleképpen meghirdetett előadás egy és ugyanaz.

Idézhetném még bőségesen a rosszul megszervezett ankétok emlékét. Ez alkalommal azonban talán ennyi is elég ahhoz, hogy felhívjuk az ankétrendezőket, szervezőket egyre nagyobb számú tömegének figyelmét az ankétrendezés feladatának komolyságára. Ne felejtjük el, hogy rosszul megszervezett ankétokkal többet árthatunk, mint használhatunk az olvasómozgalom ügyének.

DR. HARSANYI ISTVÁN,
az Állami Gyermeklélektani Intézet
tudományos munkatársa

SZABAD POLC ÉS KÖNYVVÉDELEM AZ ÜZEMI KÖNYVTÁRBAN

Bár tudom, hogy illetékes helyen pártolják a nyílt polcrendszert, én tapasztalataim alapján két okból ellenzem. Üzemi könyvtárunk részben nyílt-polcos, részben szekrényes, de a könyvtári órák idején (d. u. fél 1-től fél 9-ig) a szekrények is nyitva vannak. Könyvtárhelyiségünkben sakkörünk tagjai állandóan játszanak, továbbá a dolgozók munkaszüneti napokon használják a helyiséget. Sajnos az olvasók közt akadnak olyanok is, akik politikailag még nem eléggé fejlettek és így nem érzik át, hogy mi a szocialista tulajdon. Leghamarabb a nagyobb alakú könyvek eltűnését veheti észre a könyvtáros, így jöttem rá a Gépipari Enciklopédia 5. kötetének eltűnésére. A másik ok az, hogy az olvasók szeretnek búvárkodni a raktári rendet. Ezért igyekszem az olvasókat rászoktatni a katalógus használatára, hogy ne ötletszerűen válogassanak olvasásra könyveket. Fiókos katalógusunk van, a csodulák azonban egyelőre csak az író nevét, a könyv címét és a leltári számot tartalmazzák. A könyvvédelemhez tartozik az is, hogy az olvasókat a könyveknek határidős pontos visszaadására szoktassuk. A bírságolással nem sok eredményt értünk el. Az elveszett könyv árát megtérítik, de ezt ritka példány elveszése esetén nem fogadom el, hanem cselhez folyamodva, kivallatom az olvasót, és ilyenkor kiderül, hogy csak meg akarta szerezni a már forgalomban nem lévő könyvet. A könyvek rongálása ritkán fordul elő. Jó módszer ez ellen az olvasót többet előtti figyelmeztetni, vagy súlyosabb esetben vitrin- vagy faliújság-pellengéért készíteni. Bevált a könyv kímélésére figyelmeztető könyvjelző használata, ritkább esetben a kölcsönzés-kor adott burkolópapír. A leghatásosabb könyvvédelem azonban az volna, ha az

üzemi bizottságok esetenként úgy járnának el a könyvrongáló és könyvvelvesztő olvasóival szemben, mint a későnjövőkkel.

SZARNOVSZKY BÉLA
a Kismotor- és Gépgyár szak szervezeti
könyvtárosa

SZABAD POLC — KÖNYVVÉDELEM

Könyvtárunkban minden könyv szabadon van polcokon elhelyezve és mindenki odamegy a polcokhoz, ott válogat, kivessz, visszatesz könyvet; a kiválasztottat aztán beírjuk. A könyveken kívül 60 külföldi folyóirat jár, amelyet számonként vesznek kölcsön. A könyvtár fennállása óta összesen mégis csak két mű veszett el — mindkettőt ellopták, a tettest nem sikerült kideríteni. Legutóbb olyan értelmű igazgatói utasítás kiadását kértem, mely elrendeli, hogy az elveszett könyvért a beszerzési ár ötszörösét köteles megtéríteni a gondatlan olvasó. Erre azért van szükség, mert szakkönyvtárunk majdnem csupa olyan könyvből áll, amelyet egyáltalán nem, vagy csak nagyritkán lehet megszerezni. El akarom tehát kérni, hogy bárki is olyan könyvet, amelyet más módon mégóta nem tud megszerezni, egyszerűen elveszettnek jelentsen be és 30 vagy 50 forint lefizetésével hozzájusson a kívánt könyvhöz. Az ár ötszörösének megtérítése — úgy gondolom — majd megfontolásra készíti azokat, akik ninosenek tisztában a szocialista vagyoni fogalmával. Szépirodalmi könyvek esetében eddig megfizettettem az elveszett könyv árát, ezentúl azonban szeretném a könyvár kétszeresét beszédni. Csupán az tart vissza ettől, hogy a szak szervezeti könyvekkel erős propagandafeladat van összekötve. A könyvtár két és fél éves fennállása alatt összesen talán 6 vagy 7 könyv veszett el. Bizonyos azonban, hogy nagyon erélyesen és főleg kitaratóan járunk utána az idejében vissza nem adott könyveknek. A szak szervezeti könyvállomány kb. 2200 kötet, ugyanannyi a szakmai, tehát a veszteség elenyésző.

A kölcsönzési eljárással kapcsolatban arra a felvetett kérdésre, hogy be kell-e írni a kölcsönzött könyvet vagy sem, az a véleményem, hogy a mi könyvtárunkat még egy közlöny, vagy egy folyóirat, vagy bármilyen más mű egy fél percre sem hagyhatja el beírás és aláírás nélkül. Nagyon gyakran kérik »a tegnapi Szabad Népet, csak egy félórára, mindjárt visszahozom!«, de én beírás nélkül egyetlen újságot sem adok ki a könyvtárból.

LIBORCZ ALIZ,
a Középülettervező Vállalat
könyvtárosa

A választási jó munkáért megjutalmazott könyvtárosok

A március 20–21-én tartott Országos Népművelési Értekezleten Nemes Dezső, a Népművelési Minisztérium főosztályvezetője beszámolójában figyelemmel kísért könyvtárosainkat a könyvtárak választásokkal kapcsolatos gyakorlati feladataira. Könyvtárosaink megértették, hogy pártunk, népi demokráciánk az országgyűlési választások sikerének előkészítését és ugyanakkor könyvtárunk fejlesztését várja tőlük. A népkönyvtárosok, akik túlnyomó számban társadalmi munkában végzik könyvtári munkájukat, az egész ország területén lelkesedéssel vetik ki részüket a választás előkészítéséből, és igyekeztek könyvtáruk színvonalát fejleszteni. A Népművelési Minisztérium Könyvtárosztálya a megyei és járási könyvtárak vezetőinek javaslata alapján oklevéllel, illetve könyvtalonnal tüntette ki azokat a népkönyvtárosokat, akik áldozatkész felkészüléssel nem mindennapi eredményeket értek el. A kitüntetett népkönyvtárosok a következők:

Baranya megye: Pusztai Jánosné Székelyszabará, Franta Istvánné Lárnycsók, Bognoczky Józsefné Hidas, Csorda Henrikné Lovászhetény, Horváth János Mohács-tanulmányos, Völgyesi Jenőné Mohács-Alsókánda, Kiss Lajos Vásárosbéc, Póré János Nemeske, Ereivogel Anna Somogyapáti, Tancsics Lászlóné Hobol, Garai Mária Sumony, Papp Károly Kísasszonyfa, Hargittai Ottó Magyar-mecske, Farkas Júlia Gyót, Ambruszi Györgyné Villánykövesd, Sánta Józsefné Szentlőrinc, Schneider József Boly, Bódis Anna Boda, Bárdos Ferenc Üszögpuszta, Dohoceky Lajos Szalánta, Halmi László Belvárgyula, Szabó Szerénke Hosszúhetény, Papp György Nagydobsza, Varga Erzsébet Matty, Tibor Béla Dunaszekcső, Csizmadia Sándorné Mekényes, Vándor János Szökéd, Kutnyánszki Gézáné Vokány, Pintér Mária Máriagyűd, Tunya Márk Kásád (délsláv közösségben megkötözte a kölcsönzések számát és az elhanyagolt könyvtárat rövid idő alatt jól működővé fejlesztette), özv. Kovács Jánosné Szava, Szakó Zoltán Turony.

Bács-Kiskun megye: Czihák József Izsák, Sánta Lászlóné Fülöpszállás, Vető Györgyné Kecel, Szand Katalin Külső-Ballószög, Agasegyházi-úti iskola, Bényei Mihály Ordas (nemcsak a választási és kulturális munkával értek el jeles eredményeket, hanem két év óta lelkiismeretes és kitartó munkájukkal növelték közösségük lakosságának művelődési színvonalát), Kővecses Pálné Borota-Alsószentkáta, Dobos László Jánoshalma, Fekete János Kunszállás, (sikeres előkészítési munkájáért választási bizottságba is beosztották és mint középiskolai tanuló, minden szabadidejét a könyvtárban tölti), Grünfelder Lajos Felső-szentiván, Tihanyi Bend Vaskút (választási sakkokkal és grafikákkal szemléltette a község termelési eredményeit, a község kulturális és gazdasági fejlődését), Bukodi Károly Bátmonostor.

Békés megye: Szilágyi Elek Doboz, Kereki Róza Zsadány, Gazsi Endréné Bánkút, Pásek Ilona Végegyháza, Szűcs Imre Medgyesegyháza, Berecki Istvánné Biharugra, Horváth Imre Mezőmegyer, Szilágyi Mária Elek (a földművelésügyi kezdtől kért kiállításához olyan könyveket, amelyek könyvtárából hiányoztak), Domokos László Újkígyós (kezdő könyvtáros létre sikerült választási kiállítását és könyvtárművelést rendezett), Tobi Sándor Sarkad, Zsoldi Lajos Reformátuskovácsháza, Uhlár Istvánné Csorvás, Patzauer János Nagyszentás, Zsila Gyula Szeghalom, Pengő Mária Füzesgyarmat (új könyvtáros, tsz-dolgozó, a napi munkája után, pihenő nélküli díszített és küzdött a választás sikeréért), Balaton Judit Csabacsúd, Kovács Márton Füzesgyarmat, Vörös Csillag tsz (a szövetkezeti falu népvédelmével megismertette az összes választási könyveket, füzeteket).

Borsod-Abaúj-Zemplén megye: Wirth Gyuláné Forró, Horváth Géza Kupa, Gidófalvi Gizella Felsővadász, Radványi Lászlóné Aszaló, Pálházi Gizella Csobád, Karádi Odón Szászfa, Ványai László Szemere, Molnár Mária Zádorfalva, Ko-

vács Mária Szentsimon, Eöry Eszter Kazinobarcika, Szentiványi Lajosné Vadna, Csiszár Etelka Suhaifő, Kakszi Géza Tardona, Bottka Géza Nyíri, Kovács Ferencné Alsóbereceki, Bérczi István Hollóháza, Tüzes Lajos Sárazsadány, Nagy Lajos Felsőbereceki, Csáky Gizella Cigánd, Kovács András Tolcsa, Garaj Pálné Pálháza, Szentimrei Tamás Eüzérkomlós, Kiss József Nagy-orozvágy, Németh Margit Mezőkövesd, Csorja Csaba Tard, Fried Sándorné Köröm, Bari Erzsébet Helyökerezstúr.

Csongrád megye: Rozgonyi Éva Kövegy, András Anna Pityaros, id. Molnár Márton Ambrózfalva, Honti Dezső Szégyár, iskola, Zubek Klára Csongrád, Orosz Mária Szentes, iskola, Preszburger Margit Fábiansebestyén, iskola, Erki József Magyartés.

Fejér megye: Urbán Szabó Sándorné Vértesacs, Könyí Béla Alcsút, Geréb Pálné Vál, Kocor Irén Csákvár, Venez Mária Felcsút, Abai Júlia Vajta, Horváth Józsefné Orspuszta, Pózmán Ferencné Cece, Kovács Máttyás Sárkeresztúr, Halmi János Csész, Sárosi Sándor Zámoly, Vadóc Pál Kisláng, Heim Ferenc Mór, Kiss József Seregélyes, Mericske Rezső Polgárdi, Nagy József Baracska, Wagner Anna Jenő, Lévai Péterné Enying, Rohovszki Rudolf Mezőszentgyörgy, Metzger István Gánt, Garami Károlyné Tács-Fövénypuszta, özv. Jeszenszki Istvánné Kajászó, özv. Molnár Sándorné Peltend, Erős Zoltán Tordas-Erdőmajor, Kulifai Imre Lepény, Szabó István Sárszentmihály, Bodri Anna Előszállás, Deres Klára Iváncsa, Schitten Adél Kulcs.

Győr-Sopron megye: Peithó Imre Fertőd, Hajdu Árpád Lövő, Varga József Rábacsanak, Simon Erzsébet Rábabesenyő, Horváth Gabriella Magyarfalva.

Hajdu-Bihar megye: Juhász Sándor Kismarja, Kazár Árpád Dobai puszta, Szénási Józsefné Hencsda, Erdei Zoltán Váncsod, Szűcs Viktor Körösszeg-Apáti, Kállai Erzsébet Furta, Tóth László Nagyrábé, Mester Piroska Konyár, Tizedes Sándorné megyei segédkönyvtáros, Debrecen (éjt nappalra téve 45 kiállással segítette a falusi könyvtárosok választási munkáját), Pincés János városi könyvtáros Hajdúszoboszló (a választás napján előfogatú kocsi szerek, 310 könyvből álló kiállással járta az utcákat és a szavazóhelyiségeket). Ilyés Gyula Kaba (május első felében 250 szavazattal növelte könyvtárgalmát), Rátocsa Györgyné Nyiradony, Fövényesi András Nagyléta, Lőrincz Józsefné Téglás (a választási időszakban idei új olvasói számát megháromszorozta), Csóry Jánosné Újlela, Joó Piroska Nádudvar, Dur Piroska Báránd, Kovács Kálmán és Hajdu Miklós Hajdúhadház, Bodnár Sándorné Konyársótló, Csörgő Margit Balmazújváros, Szűcs Sándorné Polgar, Nagy Lajos Berettyóújfalva.

Heves megye: Tánccos Istvánné Kerekharaszti, Opavszky Béla Apc, Ifjú Molnár István Nagygombos A. G., Fácán Jánosné Rózsaszentmárton, Erdélyi Béla Tiszánána, Gönczl Balásné Egerfarmos, Gaál Sándor Recsk, Kerecsendi András Pétervására, Dobrányi Zoltán Miklófalva, Dézsi Zoltán Zaránk, Juhász Ferencné Felsőtárkány, Maróti József Felémét, Magyar Vilmos Noszvaj, Busák Károly Egerszalók, Madaras Rózsa Mátraballa, Galbács Erzsébet Kápolna, Király László Nagytisnyó, Biró Anna Parádsasvár, Kovács Piroska Novaj, Dán Gyuláné Karácsond, Szabó Miklósné Nagyfűged, Tari Antalné Atkár, Haszonis Antal Gyöngyösoroszi.

Komárom megye: Hörömpöli Júlia Tata, Kőrthi István Kecskéd, Horváth László Tatabánya, Czifra Jánosné Bajót, Meixner József Csolnók, Czillich Ernő Mocsá, Nagy Mária Hánta, Kégl Teréz Vasdinnyepuszta, Kocsis Sándorné Tárkány.

Nógrád megye: Lisztes István Bercel, Ifj. Kőkényes János Ipolyszög, Szalai Istvánné Berkenye, Fábrli Mária Rétság, Szabó József Ipolyke, Reznicek Erzsébet Nógrádkövesd, Széles Teréz Ludányhalászi, Engli Dezsőné Huzgag, Kovács Géza Karancseszi-Marakodi puszta, Máté

Ilona Cered, Tóth Ilona Mátraszéle, Galambosi Sándor Dorogháza, Balázs Ferencné Vizslás, Banos János Ecesg, Sándor István Tar, Lerner Béláné Szarvasgede.

Pest megye: Kocsis Lajosné Alberti-Irsa, Fogarassy Mihály Pilisvörösvár, Bariha Odónné Dunakeszi, Melnikov Vladimírné Domonyi, Ruda Lajosné Piliscsaba.

Somogy megye: Tuli Géza Szöllősgyörök, Császár Rózsa Balatonszárszó, Lóka József Öreglak, Venczel Miklósné Ba'atonboglár, Konkoly Irén Balatonlelle, Szekeres Zoltán Mernye, Prebanics Katalin Somogyszil, Kis Fonai Gyula Fonó, Rostás Lászlóné Nagyhajom, Papp Lajos Kőkút, Nagy József Csombárd, Hinkel Károly Szabadi, Császka Lajos Igal, Csordás Sándor Gige, Gelencsér Sándor Nagyberki, Simon Károlyné Marcall, Sipos Lajos Toponár, Zóka János Böhönye.

Szabolcs-Szatmár megye: Somogyi Józsefné Tiszadada, Kapusi Margit Tiszaeszlár, Tomori Vilma Fehérgyarmat, Nagy Béla Jánkmajtis, Szabó Ferenc Tunyogmatocs, Hegedüs Gábor Ökörítőlútpós, Molnár Tivadár Mezőladány, Tóth István Jánkmajtis, Cseke Gábor Papos, Enyedi István Nyírbátor, Mikó Józsefné Sóstóhegy.

Szolnok megye: Balog Károly Kengyel, Szalai Sándor Tiszapüspöki, Vadász Tivadarné Tiszatényő, Prisztóka Ferenc Tiszaszőlős, Bohács Eszter Tiszaderzs, Molnár József Tiszaörvény, Fagyal Imréné Abádszalók, Lakatos Etelka Tomajmonostora, Nyitrai Sándorné Kenderes, Gedai Magdolna Jásztelek, Lakatos Jánosné Jásziakóhalma, Papp László JászténySZaru, Csiki Istvánné Jászorokszállás, Muhorai Lajos Jászsószentgyörgy, Székács Istvánné Tiszaótvár, Hir János Cibakháza, Maródi Gézáné Zagyvarékas, Mátyus István városi könyvtáros, Karcag, Csipő Gizella városi könyvtáros Kisújszállás.

Tolna megye: Farkas János Kisvejke, Ponya

László Závod, Révész Etelka Mórág, Gáspár József Majos, Szász Ferenc Bonyhád.

Vas megye: Takács Anna Csákaánydorozsló, Dese Julianna Egyházasadóc, Hegyi Ernő Kiskarakos, Gyurányi Zsuzsanna Vadasd, Lukinich Andorné Gércse, Mándli Gyuláné Nemesböd, Hábetler István Felsőcsatár, Bellémcás Amália Pannóapáti, Cseh Németh Józsefné Püspökmalinári, Krajczár József Torony, Szabó Rezső Dozmat, Kebelei Samuné Bük, Mikolics Rozália Söpie, Novák Szabina Szemenye, Foki Katalin Tanakajd, Gaál Ilona Olmód, Herényi József Kőszegszerdahely, Németh László Kőszegdorozsló.

Veszprém megye: Gógos Árpád Talitándörög, Verrasztó Miklós Karmacs, Fonnyad Benedek Héviz, Nyíró Lajos Mindszentkál, Oláh Erzsébet Berhida, Vigh Károly Gyulafrátói, Steixner István Akali, Bertalan Pál Mentshely, Schumacher Károly Vászoly, Fehér Jenőné Nagygyimót, Varga Etelka Mezőlak, Végh Dániel Dáka, Fazekas Sándor Somlóvásárhely, Aczél Ilona Kislód, Kiss Ernő Csabrendek, Kelemen Béla Dabronc, Szalai József Sződ.

Zala megye: Simonffy Elvira Bocföldre, Varga Jenő Tófej, Péteri László Zalaistván, Harmath Zsigmondné Zalahashágy, Kiss Teréz, Felsőbagod, Simon Lajos Csáford, Farkas Margit Pakod, Pados Emma Pölöske, Mészáros Irén Kallósd, Pendli Erzsébet Bókaháza, Kiss Ella Nemesnép, Horváth Vilmos Bódeháza, Nagy Gyula Kerkakutas, Tamása András Csömödér, Tóth Lajos Kerkáfalva, Horváth Margit Kehida, Függe Tiborné Múmor, Domján Jánosné Zalaszabar, Marton Valéria Galambok, Németh Ferenc Nagyrada, Nyíri Gézáné Nagykanizsa, városi kórház, Seiber János Gelsesziget, Szabó Mária Börzönce, Táncos Józsefné Belezna.

(A kitüntetett könyvtárosok névsorát legközelebbi számunkban folytatjuk.)

LEVELEZŐINK ÍRJÁK

A KÖNYVTÁROS szeptemberi számától kezdve új rovattal bővül. Megindítjuk a **Kérdezz—Felelek** rovatot. Itt adunk majd választ olvasóinknak minden, a könyvtárüggyel, a könyvtárosi munkával kapcsolatos kérdésre. Kérjük olvasóinkat, forduljanak szerkesztőségünkhöz problémáikkal.

KÖNYVÁLLOMÁSOK MUNKAJAROL

Mindig nagy figyelemmel olvasom A KÖNYVTÁROS-t és sokszor kapok gyakorlati útmutatást cikkeiből és a »Levelezőink írják« rovat beszámolóiból. Szeretném, ha az én tapasztalataim is segítenék könyvtáros társaimat. A XXII. kerület nagykiterjedésű: Budafok, Budatétény, Baross Gábor-telep és Nagytétény tartozik hozzá. Már ez magában meghatározza könyvtári fiókunk területi munkáját. A terület nagysága szükség-szerűen megköveteli könyvállomások fenntartását és azok számának gyarapítását. A mi fiókunknak oddig hat könyvállomása van. Bár könyvtárunk Budafok forgalmas és sűrűn lakott részén van, mégis távol esik a budatétényi, nagytétényi vagy a Baross Gábor-telepi lakóktól. A lakosság ezért a kerületi tanácsbeszámoló alkalmával

kérte, hogy létesítsünk könyvtárakat náluk. Mi szívesen eleget tettünk a kívánságnak és 450–600 kötetes állomásokat létesítettünk. Háromat MNDSZ helyiségekben, kettőt általános iskolákban és egyet a nagytétényi kultúrotthonban állítottunk fel.

Azóta tapasztaltuk, hogy bár az általános iskolákban lévő könyvállomások jól működnek, mégsem teljesíthetik megfelelően rendeltetésüket, mert az olvasótábor tagjai főleg csak gyermekek. Az általános iskolákból tehát elhoztuk a könyvanyagot és például Budatétényben, a Kultúrparkban (az MSZT helyiségében) nyitottunk új állomást. Itt az MSZT-nek már korábban is volt könyvtára — kb. tíz olvasóval. Ez a könyvállomás központi helyen van, és így sokkal látogatottabb lehet, mert egyrészt a felnőttek sokkal szívesebben járnak a Kultúrparkba, másrészt a könyvanyagot egyesítettük az MSZT és az MNDSZ könyveivel és így több könyv áll az olvasók rendelkezésére. Az eredmény nem maradt el. Míg az egyesítés előtt az iskolai Szabó Ervin-állomás 240 kötetet 160-an olvasták, az MNDSZ 30 kötetét 12-en, az MSZT 200 kötetét tizen (összesen 470 kötetet 182-en), az egyesítés óta a 700 kötetre növelt könyvállományt 410-en használják. Ez a példa azt bizonyítja, hogy az olvasók szívesebben mennek a nagyobb könyvállománnyal bíró könyvállomásra, mint a 30–100 kötetes könyvtárakba. Az egyesített, nagyobb állomás több olvasót lát el, mint három kisebb ugyanolyan anyaggal. Másik nagy könyvállomásunk, amely a nagytétényi kultúrotthonban van, a gyakorlat és szomorú tapasztalat bizonyította be, mennyire igazra volt Gerő Gyula elvtársnak, amikor A KÖNYVTÁROS márciusi számában felhívta a figyelmet a népkönyvtárosok